

POSTANOWIENIE

Dnia 29 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Monika Koba

w sprawie z powództwa A. K.
przeciwko M. Sp. z o.o. w Z.
z udziałem interwenienta ubocznego E. S.A. w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 czerwca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 31 sierpnia 2020 r., sygn. akt V AGa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego i interwenienta ubocznego kwoty po 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych na rzecz każdego z nich tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 31 sierpnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w [...] orzekając na skutek apelacji pozwanej M. Sp. z o.o. w Zarzeczu zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K. z dnia 29 grudnia 2017 r. w ten sposób, że oddalił powództwo A. K. i orzekł o kosztach procesu.

Od wyroku Sądu drugiej instancji skargę kasacyjną złożył powód. Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia skargi do rozpoznania przesłankami z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne dotyczące

chwili ujawnienia się wady i powstania szkody. Jego zdaniem samo ujawnienie się przyczyny wady nie może powodować rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia roszczeń z gwarancji, pomimo że nie ujawnił się skutek wady i nie jest znana oraz możliwa do ustalenia wysokość szkody wynikłej z nienależytego wykonania zobowiązania. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wad, które postępują, a ich skutki ujawniają się stopniowo.

W konsekwencji istotne zagadnienie prawne w przekonaniu skarżącego występuje w zakresie zarzutów: naruszenia przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa materialnego, a to art. 471 w zw. z art. 577 i w zw. z art. 120 k.c. przez błędną wykładnię, a w konsekwencji niewłaściwe ich zastosowanie polegające na przyjęciu, że samo ujawnienie się przyczyny wady rozpoczyna bieg okresu przedawnienia, mimo że skutek jeszcze nie wystąpił lub wystąpił jedynie częściowo i nie jest znana i możliwa do ustalenia wysokość szkody, naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. przez ewidentnie błędne ustalenie, że wada ujawniła się w 2008 r. podczas, gdy dotyczyło to wady posadzki, która została usunięta przez powoda w związku z nie wykonaniem zobowiązań gwarancyjnych przez pozwanego i była przedmiotem postępowania w innej sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w B..

Ponadto zdaniem skarżącego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, zaskarżone orzeczenie w sposób oczywisty narusza bowiem art. 378 § 1 w zw. z art. 321 k.p.c., a także art. 117§ 2 i 2¹ k.c., gdyż Sąd drugiej instancji bez zgłoszenia zarzutu ze strony pozwanego uwzględnił przedawnienie roszczeń z tytułu gwarancji identyfikując je z roszczeniami z umowy o dzieło/roboty budowlane i rękojmi, mimo że są to całkowicie odmienne roszczenia.

Pozwany, a także interwenient uboczny E. S.A. w W. (każdy z osobna) w odpowiedzi na skargę kasacyjną wnieśli o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy

przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Cel wymagania określonego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania.

W judykaturze Sądu Najwyższego utrwalił się pogląd, że wskazanie przyczyny określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia zagadnienia o charakterze abstrakcyjnym wraz z argumentami prowadzącymi do rozbieżnych ocen prawnych, wykazania, że nie zostało ono rozstrzygnięte w dotychczasowym orzecznictwie, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych podobnych spraw, przyczyniając się do rozwoju prawa. Zagadnienie ma cechować się istotnością, czyli być doniosłe z uwagi na rangę zawierającego się w nim problemu prawnego oraz jego znaczenie wykraczające poza potrzeby rozstrzygnięcia sprawy, w której wniesiono skargę (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, i z dnia 30 kwietnia 2015 r., V CSK 598/14, niepubl.).

Zagadnienie prawne sformułowane przez powoda nie spełnia wyżej sprecyzowanych w judykaturze Sądu Najwyższego wymagań. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, nie przeprowadzono żadnej analizy orzecznictwa i poglądów doktryny. Argumentacja skarżącego jest ogólnikowa, jednostronna i ogranicza się do przedstawienia własnych wątpliwości w opozycji do stanowiska prawnego Sądu drugiej instancji. W tym ujęciu skarżący nie formułuje zagadnienia prawnego lecz kwestionuje przyjęcie przez Sąd Apelacyjny, że doszło do przedawnienia jego roszczenia w okolicznościach sprawy. Nie wykazuje zatem, że w sprawie ujawniło się zagadnienie wykładnicze o problemowym czy

precedensowym charakterze, którego wyjaśnienie wymagałoby zaangażowania Sądu Najwyższego i sprzyjało rozwojowi prawa. Samo zaś sformułowanie zagadnienia prawnego, bez przedstawienia argumentacji służącej wykazaniu, że to zagadnienie rzeczywiście występuje i wymaga wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy, nie jest wystarczające.

Ponadto argumentacja zawarta w uzasadnieniu wniosku została powiązana z zarzutem naruszenia art. 233§ 1 k.p.c., którego zgłaszanie w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne. Skarga kasacyjna jest bowiem instrumentem prawidłowości stosowania prawa przez sądy, a nie instrumentem kontroli ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Powód zasady tej nie respektuje podnosząc w skardze kasacyjnej i wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wprost zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. oraz podważając poczynione przez Sąd Apelacyjny ustalenia faktyczne w zakresie daty ujawnienia wady posadzki.

Dostrzeżenia także wymaga, że problematyka poruszona przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest przedmiotem bogatego orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. m.in. uchwały Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 72/13, OSNC - ZD 2014/ B, poz. 40, z dnia 28 października 1997 r., III CZP 42/97, OSNC 1998, nr 4, poz. 54 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2006 r., III CSK 2/06, OSNC 2007, nr 2, poz. 28, z dnia 9 maja 2013 r., II CSK 602/12, OSNC - ZD 2014, nr B, poz. 27, i z dnia 11 sierpnia 2016 r., I CSK 565/15, niepubl.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego przez oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) należy natomiast rozumieć sytuację, w której skarga jest uzasadniona w sposób ewidentny, wskazując na rażące i poważne uchybienia zaskarżonego orzeczenia, które są możliwe do stwierdzenia bez konieczności prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Jedynie w takim wypadku możliwa jest kontrola prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji w postępowaniu kasacyjnym. Obciążenie go oczywistą i istotną wadą wskazuje, że usunięcie tego orzeczenia z obrotu leży w interesie publicznym - a tym samym, że może dojść do realizacji celu skargi kasacyjnej, jako

nadzwyczajnego środka zaskarżenia (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 10 kwietnia 2013 r., III CSK 67/13, niepubl. i z dnia 29 września 2017 r., V CSK 162/17, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i przywołane tam orzecznictwo).

Analiza lakonicznego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Artykuł 378 § 1 w zw. z art. 321 k.p.c. nie dotyczy problematyki uwzględnienia przez sąd zarzutu przedawnienia jest to bowiem zagadnienie materialnoprawne. O oczywistej zasadności skargi nie świadczy także zarzut naruszenia art. 117 § 2 i 2¹ k.c., pozwany zgłosił bowiem już w odpowiedzi na pozew zarzut przedawnienia roszczeń odszkodowawczych (art. 471 k.c.) dochodzonych pozewem wywodzonych z nie wykonania zobowiązań gwarancyjnych (k. 250 - 284). Zarzut ten, był podtrzymywany zarówno przez pozwanego jak i interwenienta ubocznego przez cały okres postępowania w sprawie i ponowiony w apelacji (k. 1678 - 1687). Z przebiegu postępowania i oświadczeń składanych przez pozwanego nie wynika, by podniesiony przez niego zarzut przedawnienia powinien być interpretowany wąsko i odnosić się wyłącznie do roszczeń z rękojmi, a towarzyszącą mu prawną argumentacją orzekające w sprawie sądy nie były związane. Ponadto skarżący nie uwzględnia, że zarzut przedawnienia, jako mający charakter materialnoprawny może być podniesiony także w postępowaniu apelacyjnym, a Sąd drugiej instancji w postępowaniu apelacyjnym nie jest związany podniesionymi w apelacji zarzutami naruszenia prawa materialnego (por. m.in. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna - z dnia 28 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55 oraz wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 lipca 2001 r., II UKN 475/00, OSNP 2003, nr 8, poz. 210, i z dnia 3 listopada 2010 r., V CSK 142/10, niepubl.).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3, art. 99, art. 107 w zw. z art. 391 § 1 i w zw. z art. 398²¹ k.p.c., a także § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.), oraz § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

jw